

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/18/2024
Identifikačné číslo spisu:	3107230090
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3107230090.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Z., narodeného P., 2/ Z., narodenej P. 3/ E., narodeného P. a 4/ L. narodenej P. všetci žalobcovia zastúpení advokátom JUDr. Jánom Legerským, Trenčín, Nám. sv. Anny 25, proti žalovaným 1/ B. Y., narodenému P. a 2/ W. Y., narodenej P. o zaplatenie 1.734,02 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/163/2007, o návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Trnava, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/163/2007 Okresnému súdu Trnava n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalobcu 1/ na prikázanie veci Okresnému súdu Trnava z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“. Žalobca svoj návrh odôvodňoval poukazom na zaujatosť všetkých sudcov Okresného súdu Trenčín, vyšší vek a nepriaznivý zdravotný stav.

2. Žalovaný 1/ nesúhlasí s návrhom na prikázanie sporu (vyjadrenie č. 1. 657), vzhľadom na jeho zdravotný stav a vysoký vek.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti (ods. 2). O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať. (ods. 3)

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Trenčín a Okresnému súdu Trnava príslušný na rozhodnutie o prikázaní sporu inému súdu podľa § 39 ods. 3 CSP, vec prejednal a dospel k záveru, že návrhu žalobcu 1/ nemožno vyhovieť.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

7. Podľa názoru najvyššieho súdu žalobca 1/ v návrhu neuviedol žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Okresný súd Trenčín, na ktorom konanie začalo) spor prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti nie je a nemôže byť žalobcom 1/ tvrdená (údajná) zaujatosť zákonného sudcu, prípadne aj ostatných sudcov konajúceho súdu. Na tento účel totiž procesný predpis ustanovil inštitút námietky zaujatosti, ktorú strana môže podať v prípade pochybností o nezáujatosti zákonného sudcu v zmysle § 52 CSP a v spojení s § 49 CSP. Dôvod na prikázanie sporu inému súdu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 CSP by mohol nastať len za predpokladu vylúčenia všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť, čo však zatiaľ v tejto veci nenastalo. Rovnako nemožno za okolnosti odôvodňujúce prikázanie veci inému súdu považovať ani nespokojnosť strany s rozhodovaním súdu, či postupom sudcu. Zákonnosť a spravodlivosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie pre zmenu podliehajú preskúmaniu v rámci riadnych resp. mimoriadnych opravných prostriedkov. Účelom prikázania sporu z dôvodu vhodnosti inému súdu je predovšetkým dosiahnuť hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie konkrétneho sporu (ako jedného zo základných princípov civilného sporu zakotveného v čl. 17 CSP) a nie náprava prípadných či už procesných alebo hmotnoprávných pochybení súdov.

8. Dôvody uvádzané žalobcom 1/ (zdravotný stav a vyšší vek) bez ďalšieho nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva účastníkov na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu (veci) inému súdu. Uvedený dôvod nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Strana (účastník) má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (účastník) (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvine nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní sporu Okresným súdom Trnava.

9. Vzhľadom na to, že najvyšší súd v danom prípade splnenie podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP nezistil, návrhu žalobcu 1/ nemohol vyhovieť.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.